

UOT 374.1

L.Ağayeva
magistrant

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
AZ 1000, Bakı ş., Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 68
e-mail: lulu.agayeva.94@mail.ru

MUSIQİ DƏRSLƏRİNDƏ AKTİV VƏ İNTERAKTİV METOD VƏ TƏLİM FORMALARI

***Açar sözlər:** aktiv və interaktiv metodlar, pedaqoji proses, müasir texnologiyalar, müasir təhsil sistemi, təhsil problemləri*

Hər bir müəllimin vəzifəsi, dərslərini maksimal dərəcədə parlaq, yaddaqalan, maraqlı etmək, fənnə qarşı emosional cəhətdən müsbət münasibət yaratmaq, şagirdin rolunu dəyişdirmək, yəni təlim prosesinin passiv dinləyicisindən fəal iştirakçı formalaşdırmaqdır. Şagirdlər musiqinin əyləncə deyil, həyatımızın çox vacib hissəsi olduğunu unutmamalıdır.

Aktiv metodlar və formalar təhsil problemlərinin həllini təmin edir: müsbət təlim motivasiyasının formalaşdırılması; təlim alanların bilik fəaliyyətinin artırılması; təlim alanların təhsil prosesinə fəal cəlb edilməsi və s.

Л.Агаева

АКТИВНЫЕ И ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДЫ И ФОРМЫ ОБУЧЕНИЯ НА УРОКАХ МУЗЫКИ

***Ключевые слова:** активные и интерактивные методы, педагогический процесс, современные технологии, современная система образования, проблемы образования*

Задачей любого учителя является сделать урок максимально ярким, запоминающимся, интересным, сформировать эмоционально-положительное отношение к предмету, изменить роль ученика, из пассивного слушателя сделать его активным участником процесса обучения. Учащиеся не должны забывать, что музыка - это не развлечение, а очень значимая часть нашей жизни. Активные методы и формы обеспечивают решение образовательных задач: формирование положительной учебной мотивации; повышение познавательной активности обучающихся; активное вовлечение обучающихся в образовательный процесс и т.д.

L.Ağayeva

ACTIVE AND INTERACTIVE METHODS AND FORMS OF LEARNING IN MUSIC LESSONS

Key words: *active and interactive methods, pedagogical process, modern technologies, modern educational system, problems of education*

The duty of any teacher is to make the lesson as vivid, memorable, interesting as possible, to form an emotionally positive attitude to the subject, to change the role of the student, from a passive listener to make him an active participant in the learning process. Students should not forget that music is not entertainment, but a very significant part of our life. Active methods and forms provide a solution to educational problems: the formation of the positive learning motivation; increase in the cognitive activity of students; active involvement of students in the educational process.

Hər bir müəllimin vəzifəsi, dərslərini maksimal dərəcədə parlaq, yaddaqalan, maraqlı etmək, fənnə qarşı emosional cəhətdən müsbət münasibət yaratmaq, şagirdin rolunu dəyişdirmək, yəni təlim prosesinin passiv dinləyicisindən fəal iştirakçı formalaşdırmaqdır. Şagirdlər musiqinin əyləncə deyil, həyatımızın çox vacib hissəsi olduğunu unutmamalıdır.

Aktiv metodlar və formalar təhsil problemlərinin həllini təmin edir: müsbət təlim motivasiyasının formalaşdırılması; təlim alanların bilik fəaliyyətinin artırılması; təlim alanların təhsil prosesinə fəal cəlb edilməsi və s.

Müasir məktəbdə şagirdlərin hazırlanmasını mükəmməlləşdirmək üçün interaktiv təhsil formalarının tətbiqi ən vacib istiqamətlərdən biridir. Başqa sözlə, şagirdlər təlim prosesində aktiv iştirak üsulu ilə tədqiq etdikləri materialları daha asan qəbul edir, anlayır və yadda saxlayırlar. Beləliklə, əsas metodoloji innovasiyalar interaktiv tədris metodlarının istifadəsi ilə bağlıdır.

Qeyd etmək lazımdır ki, interaktiv təlim müəllimdən lazımi metodoloji və psixoloji bilik və bacarıqlar tələb edir. Məsələn, texnologiyadan istifadə etmək bacarığı, hansı ki, məşğələ zamanı bütün iştirakçıları müzakirə prosesinə qoşulmağa imkan yaradır, şagirdlərin psixoloji hazırlığını həyata keçirməyi təmin edir. İnteraktiv tədris formalarını istifadə etməyə qərar verən müəllim bütün bunları öyrənməlidir.

İnteraktiv metod ("İnter" - qarşılıqlı, "act" - hərəkət deməkdir) qarşılıqlı hərəkət etmək, söhbət rejimində olmaq, kimsə ilə dialoqa girmək deməkdir. İnteraktiv təlim bilik fəaliyyəti təşkil etmək üçün xüsusi bir formadır. Bu forma çox dəqiq və proqnozlaşdırılan məqsədləri nəzərdə tutur. Məqsəd, təhsil alan öz intellektual qabiliyyətini, öz müvəffəqiyyətliliyini hiss edə biləcək rahat tədris mühitini yaratmaq.

İnteraktiv tədris formalarının məqsədi şagirdlərin maraqlarının oyanmasıdır; tədris materialının effektiv mənimsənilməsi; qarşıya qoyulmuş problemin həlli

üçün müstəqil variantların axtarışı; komandada işləməyi öyrətmək; hər hansı bir fikrə tolerant olmaq; hər kəsin söz azadlığına hörmət etmək; onun ləyaqətinə hörmət etməsini öyrətmək.

İnteraktiv təlim texnologiyaları belə bir təşkilatdır ki, orada şagirdin kollektivin həyatında iştirak etməməsi mümkün deyil. Dərslərdə interaktiv fəaliyyət şagirdlərin ünsiyyət bacarıqlarının təşkili və inkişaf etdirilməsini, anlaşma, qarşılıqlı əlaqəni nəzərdə tutur.

İnteraktiv təlim zamanı şagirdlər tənqidi fikir yürütməyi, müəyən təhlilə əsaslanaraq mürəkkəb problemləri həll etmək, müxtəlif fikirləri müqayisə etmək, düşüncəli qərarlar qəbul etmək, diskussiyalarda iştirak etmək və digər insanlarla ünsiyyət yaratmaq bacarıqlarına yiyələnirlər.

İnteraktiv texnologiyaların vasitəsilə təlim prosesinin müvəfəqiyyətini təmin etmək üçün əsas tələblər aşağıdakılardır:

- Ortaq bir təlim fəaliyyətinin hər bir tələbəyə fayda verəcəyi qrupun bütün üzvləri tərəfindən anlaşılması.
- Birbaşa qarşılıqlı əlaqə, Qrupun bütün üzvləri bir-biri ilə sıx təmasda olur.
- Komanda daxilində iş görmək bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi.

Yuxarıda göstərilənlərdən belə nəticəyə gəlirik ki, fəal və interaktiv metod və formaların tətbiqi şagirdlərin pedaqoji prosesdə aktiv iştirakçılara çevrilməsinə imkan yaradır.

Onların bilik fəaliyyətini formalaşdırmaq və inkişaf etdirmək, məktəbdəki yaradıcılıq fəaliyyətinin formalaşdırılmasını və məktəbdənkənar fəaliyyətdə təşviq etmək.

Musiqi dərslərində şagirdlərin musiqi materiallarının müstəqil anlaşılmasına kömək etmək. Fəal və İnteraktiv metodlardan istifadə dəyişən dünyada transformasiya qabiliyyətinə malik bir şəxsiyyət formalaşdırılmasını təmin edir.

ƏDƏBİYYAT

1. Е.А.Генике. Активные методы обучения. Москва, 2015.
2. Е.А.Реутова. Применение активных и интерактивных методов обучения. Новосибирск, 2012.
3. Статья «Активные и интерактивные методы преподавания на уроках».

Məqalənin redaksiyaya daxil olma tarixi: 16.11.2018

Məqalənin təkrar işlənməyə göndərilmə tarixi: 20.12.2018

Məqalənin çapa qəbul olunma tarixi: 27.12.2018

Məqaləni çapa tövsiyə edən sahə redaktorunun (və ya üzvünün) adı:

pedaqogika üzrə elmlər doktoru, professor Oqtay Rəcəbov

ADPU-nun Elmi Şurasının 15 aprel 2016-cı il tarixli 15 sayılı qərarı ilə çap olunur.